

FRJÁLSI LÍFEYRISSJÓÐURINN

ÁRSREIKNINGUR 2015

EFNISYFIRLIT

Áritun óháðs endurskoðanda.....	2
Skýrsla stjórnar.....	3
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.....	7
Efnahagsreikningur.....	8
Yfirlit um sjóðstreymi.....	9
Skýringar.....	10
Deildaskipt yfirlit.....	20
Kennitölur.....	23
Sundurliðanir á verðbréfum.....	29
Ávöxtun eignasafna.....	34
Fjárfestingarstefna Frjálsa lífeyrissjóðsins 2016 (útdráttur).....	35
Stjórnarháttayfirlýsing Frjálsa lífeyrissjóðsins 2016.....	36

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Til stjórnar og sjóðfélaga Frjálsa lífeyrissjóðsins

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Frjálsa lífeyrissjóðsins fyrir árið 2015. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðunin felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits lífeyrissjóðsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits fyrirtækisins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreiknings sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign lífeyrissjóðsins á árinu 2015, efnahag hans 31. desember 2015 og breytingu á handbæru fé á árinu 2015 í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Kópavogi, 6. apríl 2016

Deloitte ehf.

Knútur Þórhallsson
endurskoðandi

SKÝRSLA STJÓRNAR

Frjálsi lífeyrissjóðurinn var stofnaður árið 1978 og starfar samkvæmt leyfi frá Fjármálaráðuneytinu samkvæmt 52. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Sjóðurinn starfaði eingöngu sem séreignarsjóður til 1. júlí 1999 þegar sjóðurinn stofnaði tryggingadeild. Sjóðurinn hentar þeim sem geta valið um í hvaða lífeyrissjóð þeir greiða skylduiðgjöld sín og öllum þeim sem vilja greiða viðbótariðgjöld í sjóðinn.

Sjóðfélagar, ávöxtun og eignir

Í lok árs 2015 voru sjóðfélagar 52.654 og fjölgaði þeim um 3.118 en heildarfjöldi sjóðfélaga sem greiddi iðgjöld í sjóðinn á árinu var 19.475 og fjölgaði þeim um 484. Hrein eign sjóðsins nam 173.857 milljónum kr. og stækkaði sjóðurinn um 27.559 milljónir kr. eða 18,8%. Hrein eign fjárfestingarleiða í séreignadeild var 124.678 milljónir kr. og hrein eign tryggingadeildar var 49.179 milljónir kr. Heildariðgjöld námu 13.361 milljónum kr. og jukust um 33% á milli ára og heildarlífeyrisgreiðslur námu 3.286 milljónum kr. og lækkuðu um 3% á milli ára. Sjóðfélögum hefur frá ársbyrjun 2008 boðist að velja milli fjögurra fjárfestingarleiða séreignadeildar sem eru með mismunandi fjárfestingarstefnu, áhættu og ávöxtun. Yfirlit um helstu þætti einstakra leiða er sem hér segir:

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild
Nafnávöxtun	13,2%	11,8%	6,8%	20,4%	10,5%
Hrein raunávöxtun	11,0%	9,6%	4,7%	18,0%	8,4%
Hrein eign í milljónum kr.	95.290	9.168	20.020	199	49.179
Fjöldi sjóðfélaga/rétthafa	42.568	4.132	8.035	120	40.973
Fjöldi sem greitt hefur í sjóðinn á árinu	13.468	1.731	4.093	102	16.258
Meðalfjöldi sjóðfélaga sem greiddi í sjóðinn á árinu	10.604	1.432	3.520	73	12.900
Fjöldi lífeyrisþega	1.048	174	585	9	1.238

Markhópur	Yngri en 55 ára	Eldri en 55 ára	Lífeyris-þegar	Áhættu-sæknir	Allir
Fjárfestingarstefna 2015:					
Skuldabréf	50%	75%	80%	45%	75%
Innlend hlutabréf	20%	15%	0%	45%	15%
Erlend hlutabréf	25%	5%	0%	5%	5%
Bankainnstæður	5%	5%	20%	5%	5%
	100%	100%	100%	100%	100%

Eitt besta ár Frjálsa lífeyrissjóðsins

Árið 2015 var eitt af bestu árum Frjálsa lífeyrissjóðsins frá stofnun sjóðsins þegar horft er til nokkurra þátta í rekstri sjóðsins. Meðalraunávöxtun allra fjárfestingarleiða og tryggingadeildar var 9,5%. Raunávöxtun stærstu fjárfestingarleiðarinnar, Frjálsa 1, var 11,0% og hefur raunávöxtun leiðarinnar ekki verið hærri frá árinu 2003. Frjálsi Áhætta skilaði metraunávöxtun eða 18,0% sem er hæsta raunávöxtun í sögu sjóðsins. Á árinu greiddu 19.475 sjóðfélagar 11,7 milljarða kr. í iðgjöld til sjóðsins og hefur fjöldi greiðandi sjóðfélaga og fjárhæð iðgjalda í sjóðinn aldrei verið hærri. Sjóðurinn greiddi 2,3 milljarða kr. í lífeyri til 2.798 sjóðfélaga. Tryggingafræðileg staða tryggingadeildar sjóðsins batnaði sjötta árið í röð og voru eignir umfram heildarskuldbindingar í lok árs 5,0% sem endurspeglar sterka tryggingafræðilega stöðu sjóðsins. Loks var Frjálsi lífeyrissjóðurinn valinn besti lífeyrissjóður Evrópu í sínum stærðarflokki annað árið í röð af fagtímaritinu Investment Pension Europe.

Besti lífeyrissjóður Evrópu í sínum stærðarflokki

Á árinu 2015 var Frjálsi lífeyrissjóðurinn valinn besti lífeyrissjóður Evrópu í sínum stærðarflokki annað árið í röð af fagtímaritinu Investment Pension Europe (IPE). Í umsögn dómnefndar kom meðal annars fram að samhliða öflugri áhættustýringu hafi Frjálsi lífeyrissjóðurinn sýnt framsýni í fjárfestingarákvörðunum undanfarnin ár sem hefur skilað sér í góðri ávöxtun og ánægðum sjóðfélögum.

IPE hefur veitt Frjálsa lífeyrissjóðnum fjölmörg verðlaun á undanförunum árum. Til viðbótar við ofangreind verðlaun var sjóðurinn t.d. valinn besti lífeyrissjóður Evrópuþjóða með undir 1 milljón íbúa árin 2013 og 2014.

Ávöxtun

Ávöxtun fjárfestingarleiða sjóðsins árið 2015 var 6,8%-20,4% og verðbólga mældist 2%. Ólíkar fjárfestingarstefnur gilda fyrir einstakar fjárfestingarleiðir og skýrir það mun á ávöxtun milli fjárfestingarleiða. Þróun verðbréfamarkaða var sjóðnum mjög hagfelld sem hafði jákvæð áhrif á ávöxtun leiðanna. Frjálsi Áhætta skilaði 20,4% nafnávöxtun og 18,0% raunávöxtun sem er hæsta raunávöxtun í sögu sjóðsins. Ástæðan fyrir hárrí ávöxtun leiðarinnar má fyrst og fremst rekja til góðrar ávöxtunar á innlendum hlutabréfamarkaði en Úrvalsvísitalan hækkaði um 43,4%. Frjálsi Áhætta er sú leið sjóðsins sem hefur hæsta vægi innlendra hlutabréfa, eða um 32% í lok árs. Fimm ára nafnávöxtun Frjálsa Áhættu á ársgrundvelli er 11,9% og raunávöxtun 8,4%.

Nafnávöxtun Frjálsa 1, sem er stærsta, fjölmennasta og elsta fjárfestingarleið sjóðsins, var 13,2% og raunávöxtun 11,0% og hefur raunávöxtun leiðarinnar ekki verið hærrí síðan árið 2003. Innlend skuldabréf, sem vógu um 42% af eignum leiðarinnar í lok árs, skiluðu góðri ávöxtun en verðtryggð íbúðarbréf hækkuðu um 7,3%-11,9% og óverðtryggð ríkisskuldabréf um 3,9%-11,9% á árinu. Í lok árs var hlutfall innlendra hlutabréfa leiðarinnar um 22% og erlendra hlutabréfa 21%. MCSI vísitalan heimsvísitalan lækkaði um 2,7% í dollar en vegna styrkingar dollar gagnvart íslenskri krónu nam lækkunin 0,7% í íslenskum krónum. Fimm ára nafnávöxtun Frjálsa 1 á ársgrundvelli er 10,2% og raunávöxtun 6,7%.

Frjálsi 2 skilaði 11,8% nafnávöxtun og 9,6% raunávöxtun sem er hæsta raunávöxtun leiðarinnar frá árinu 2004. Stærstu eignaflokkar leiðarinnar voru í lok árs skuldabréf 71%, innlend hlutabréf 14% og innlán 11%. Fimm ára nafnávöxtun Frjálsa 2 á ársgrundvelli er 8,5% og raunávöxtun 5,1%.

Frjálsi 3, sem er áhættuminnsta fjárfestingarleið sjóðsins, skilaði 6,8% nafnávöxtun og 4,7% raunávöxtun. Eignir leiðarinnar samanstanda nær eingöngu af skuldabréfum 77% og innlánum 22%. Fimm ára nafnávöxtun Frjálsa 3 er 6,5% og raunávöxtun 3,1%.

Skuldabréf tryggingadeildar eru gerð upp á kaupkröfu en á markaðsvirði í séreignarleiðunum. Nafnávöxtun tryggingadeildar var 10,5% og raunávöxtun 8,4% og er það hæsta raunávöxtun deildarinnar frá árinu 2006. Skuldabréf deildarinnar vega um 68% af eignum sjóðsins, innlend hlutabréf um 18%, innlán 10% og erlend hlutabréf 4%. Fimm ára nafnávöxtun deildarinnar á ársgrundvelli er 9,0% og raunávöxtun 5,5%.

Traust tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða tryggingadeildar er traust en hún batnaði sjötta árið í röð. Eignir umfram heildarskuldbindingar voru í lok árs 5,0% og batnaði staðan um 3,3 prósentustig á milli ára. Betri stöðu má fyrst og fremst rekja til þess að raunávöxtun tryggingadeildar var mun hærrí en þau 3,5% sem miðað er við í tryggingafræðilegum forsendum.

Hækkandi meðalævi

Ein helsta áskorun sjóðsins er sú jákvæða staðreynd að meðalævilengd þjóðarinnar fer hækkandi. Lenging á meðalævi þýðir að ellilífeyrir úr tryggingadeild, sem er greiddur til æviloka, er greiddur lengur til hvers sjóðfélaga að meðaltali og að öllu óbreyttu hækka skuldbindingar sjóðsins.

Af hálfu Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga hafa verið kynntar hugmyndir um að áætlun um lífslíkur fólks í framtíðinni verði grundvöllur við mat á lífeyrisskuldbindingum lífeyrissjóða en ekki lífslíkur út frá reynslu í fortíðinni eins og hefur verið. Breyttar forsendur myndu hækka áfallnar skuldbindingar tryggingadeildar um ca. 18%. Sem mótvægi við hækkun skuldbindinga hafa Landssamtök lífeyrissjóða kynnt hugmyndir um að ellilífeyristökualdur verði hækkaður um 2 mánuði á ári næstu 12 árin og 1 mánuð á ári næstu 12 ár þar á eftir. Þannig yrði ellilífeyristökualdur hækkaður í litlum skrefum um þrjú ár næstu 24 árin.

Markmið þessara mótvægisáðgerða væri fyrst og fremst að draga úr hækkun skuldbindinga vegna hækkandi meðalævi. Talið er eðlilegt að samfara hækkun á meðalævi hækki ellilífeyristökualdur þannig að greiðslutími ellilífeyris verði svipaður að lengd hjá öllum árgöngum. Frjálsi lífeyrissjóðurinn ákvað á sínum tíma sem einn fárra lífeyrissjóða að bjóða upp á að skylduþingjaldi yrði ráðstafað að hluta til frjálsrar séreignar sem er laus til útborgunar við 60 ára aldur. Þær breytingar sem líklegt er að þurfi að grípa til munu ekki hafa áhrif á útgreiðslur frjálsrar séreignar. Gert er ráð fyrir að tillögur um breytt fyrirkomulag taki gildi í byrjun árs 2017 og að lífeyrissjóðir geri breytingar á samþykktum á aukaársfundum á árinu 2016.

Fjárfestingarheimildir erlendis

Ein helsta áskorun sjóðsins er eignastýring sjóðsins í fjármagnshöftum því það er nauðsynlegt fyrir lífeyrissjóði að fjárfesta erlendis, fyrst og fremst til að ná betri áhættudreifingu á eignum sínum. Um mitt ár 2015 heimilaði Seðlabanki Íslands lífeyrissjóðum að fjárfesta fyrir 10 milljarða kr. á árinu og var hlutdeild Frjálsa lífeyrissjóðsins 709 milljónir kr. og nýtti sjóðurinn sér heimildina. Seðlabankinn gaf svo lífeyrissjóðum heimild til að fjárfesta fyrir 20 milljarða kr. á fyrstu fjórum mánuðum ársins 2016 og mun sjóðurinn einnig nýta sér þá heimild en hlutdeild sjóðsins er 1,3 milljarðar kr.

Frjálsi lífeyrissjóðurinn tekur við séreignarsparnaði sjóðfélaga í Lífeyrissjóði starfsmanna sveitarfélaga

Stjórn Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga (LSS) tók þá ákvörðun að loka séreignadeild sjóðsins og var séreign sjóðfélaga flutt í Frjálsa lífeyrissjóðinn skv. samkomulagi sjóðanna nema sjóðfélagar óskuðu eftir að flytja séreignarsparnað sinn til annarra vörsluaðila. Sjóðfélagar í séreignardeild LSS voru um eitt þúsund talsins og nam heildarflettingur séreignarsparnaðar þeirra í Frjálsa lífeyrissjóðinn um 1,5 milljörðum kr.

Frjálsi lífeyrissjóðurinn lýsir yfir ánægju með það traust sem honum var sýnt með samkomulaginu við LSS og býður jafnframt nýja sjóðfélaga velkomna í sjóðinn.

Stjórnarhættir

Stjórn sjóðsins fékk ráðgjafarsvið KPMG til að gera úttekt á stjórnarháttum sjóðsins á árinu. Í framhaldinu af þeirri vinnu voru gerðar breytingar á starfsreglum stjórnar með hliðsjón af Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem eru gefnar út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Stjórn hefur útbúið stjórnarháttayfirlýsingu fyrir árið 2015 sem er birt í heild sinni í viðauka við ársreikning sjóðsins en henni er ætlað að styðja við góða stjórnarhætti hjá sjóðnum og uppfylla kröfur í reglum FME um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015.

Fjárfestingarstefna

Eitt af mikilvægustu hlutverkum stjórnar Frjálsa lífeyrissjóðsins er að setja fjárfestingarstefnu fyrir einstaka deildir sjóðsins. Í stefnunni eru sett markmið sjóðsins um hlutfall fjárfestinga einstakra deilda í tilteknum eignaflokkum en heimilt er að víkja frá markmiðunum að ákveðnum hámarks- og lágmarks- til að nýta tækifæri sem gefast á verðbréfamörkuðum. Óverulegar breytingar voru gerðar á fjárfestingarstefnunni fyrir árið 2016 en útdrátt úr stefnunni má finna í viðauka ársskýrslunnar og á vef sjóðsins, www.frialsi.is

Áhættustefna, áhættuskýrslur og rekstraráhættumat

Stjórn Frjálsa lífeyrissjóðsins hefur mótað áhættustefnu í samræmi við leiðbeinandi tilmæli Fjármálaeftirlitsins. Í áhættustefnunni er fjallað um áhættuþætti í rekstri sjóðsins, s.s. markaðsáhættu, gjaldmiðlaáhættu og mótaðilaáhættu. Áhættustýring Arion banka gefur út áhættuskýrslur fyrir sjóðinn sem eru lagðar fyrir stjórn á hverjum stjórnarfundum. Markmiðið með skýrslunum er að stjórn og þeir sem starfa við rekstur og eignastýringu sjóðsins séu meðvitaðir um áhættu sjóðsins og gefist þannig betri kostur á því að bregðast við ef áhætta fer út fyrir ásætlanleg mörk.

Jafnframt hefur Áhættustýring Arion banka umsjón með framkvæmd rekstraráhættumats þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt og áhrif þeirra könnuð. Í kjölfarið er ákveðið hvaða áhættuþáttum skuli stýrt og með hvaða hætti. Í rekstraráhættumatinu er meðal annars litið til starfsmannaáhættu, hættu á sviksemi, orðsporsáhættu, upplýsingatækniáhættu og áhættu tengda verkferlum.

Stjórnarlaun, umsýsluþóknun og aðrar þóknanir

Heildarstjórnarlaun á árinu 2015 námu 10,7 milljónum kr. Umsýsluþóknun til rekstraraðila fyrir rekstur og eignastýringu nam 469,6 milljónum kr. eða 0,29% af meðalstöðu hreinnar eignar sjóðsins. Auk þess greiddi sjóðurinn vörsluþóknun til rekstraraðila og nam hún 44 milljónum kr. Þóknun endurskoðunarnefndar nam 1,3 milljónum kr. og þóknun til ytri endurskoðanda 8,2 milljónum kr.

Lækkun vaxta lífeyrissjóðslána og valkostum fjölgað

Í janúar 2016 lækkaði stjórn sjóðsins vexti á lífeyrissjóðslánunum, bauð upp á fleiri lánsform og gerði frekari breytingar á lánareglum til hagsbóta fyrir sjóðfélaga. Breytingarnar miðuðu að því að auðvelda sjóðfélögum fjármögnun og auka sveigjanleika þeirra við lántöku. Helstu breytingar voru eftirfarandi:

- Vextir á verðtryggðum lánunum með breytilegum vöxtum lækkuðu úr 3,8% í 3,17%
- Sjóðfélögum var boðið að taka verðtryggð lán með föstum vöxtum, nú 3,75%
- Sjóðfélögum var boðið að taka óverðtryggð lán með föstum vöxtum til þriggja ára í senn, nú 6,58%. Að þremur árum liðnum eru vextirnir endurskoðaðir og getur lántaki valið um að festa vexti aftur í þrjú ár eða breyta yfir í önnur lánsform sem bjóðast hjá sjóðnum á þeim tíma án lántökukostnaðar.
- Hámarksveðsetningarhlutfall var 65%. Sjóðfélögum var boðið að taka viðbótarlán fyrir þann hluta láns sem nam 65-75% af virði eignar en með hærri vöxtum.

Ekki er tekið uppgreiðslugjald. Sjóðfélagar sem hafa greitt skyldu- eða viðbótarlífeyrissparnað í sjóðinn í þrjú ár eða síðustu sex mánuði eiga lánsrétt í Frjálsa lífeyrissjóðnum. Hámarkslánsfjárhæð er 40 milljónir og er hægt að velja um jafnar afborganir eða jafngreiðslur. Lántökugjald er 0,75%.

Mikil eftirspurn hefur verið eftir lánunum sjóðsins eftir að vextir lánanna voru lækkaðir og fyrstu tvo mánuði ársins 2016 höfðu þegar verið teknar ákvarðanir um lánveitingar sem námu hærri fjárhæðum en voru lánaðar á öllu árinu 2015.

Stjórn og framkvæmdastjóri Frjálsa lífeyrissjóðsins staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2015 með undirritun sinni.

Reykjavík, 6. apríl 2016

Í stjórn

Ásgeir Thoroddsen
stjórnarformaður

Anna Sigríður Halldórsdóttir

Ásdís Eva Hannesdóttir

Elías Jónatansson

Elín Þórðardóttir

Jón Guðni Kristjánsson

Magnús Pálmi Skúlason

Framkvæmdastjóri

Arnaldur Loftsson

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS ÁRIÐ 2015

	Skýr.	2015	2014
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		4.170.220	3.370.685
Iðgjöld launagreiðenda		7.545.848	6.554.807
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		1.489.268	2.390
Sérstök aukaframlög		155.193	125.976
	10-11	<u>13.360.529</u>	<u>10.053.858</u>
Lífeyrir			
Lífeyrir	12	(2.285.303)	(2.142.412)
Útgreiðsla séreignarsparnaðar skv. br.b.ákvæði	13	(176.219)	(1.006.806)
Viðbótariðgjöldum ráðstafað inn á höfuðstól lána eða til öflunar íbúðarhúsnæðis	14	(722.420)	(141.703)
Annar beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	15	(101.779)	(88.180)
		<u>(3.285.721)</u>	<u>(3.379.101)</u>
Fjárfestingartekjur			
Tekjur af eignarhlutum	16	2.640.749	595.145
Vaxtatekjur (-gjöld) og gengismunur	17,19	15.340.586	7.519.163
Breytingar á niðurfærslu	27	80.276	(10.156)
		<u>18.061.611</u>	<u>8.104.152</u>
Fjárfestingargjöld			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		(192.598)	(168.628)
Önnur fjárfestingargjöld		(203.797)	(183.594)
	18	<u>(396.395)</u>	<u>(352.222)</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	18	<u>(180.725)</u>	<u>(162.994)</u>
Hækkun á hreinni eign á árinu			
Hækkun á hreinni eign á árinu	23	27.559.299	14.263.693
Hrein eign frá fyrra ári		<u>146.297.929</u>	<u>132.034.236</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>173.857.228</u>	<u>146.297.929</u>

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2015

	Skýr.	2015	2014
Eignir			
Fjárfestingar			
Verðbréf með breytilegum tekjum	24	69.105.636	58.263.815
Verðbréf með föstum tekjum	25	84.071.183	73.703.038
Veðlán	26	3.244.295	2.740.852
Bankainnstæður	1	13.065.609	9.161.073
Aðrar fjárfestingar		0	40.000
		<u>169.486.723</u>	<u>143.908.778</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		742.496	668.734
Aðrar kröfur	29	136.753	217.072
		<u>879.249</u>	<u>885.806</u>
Aðrar eignir			
Sjóður og veltiinnlán	1	5.150.092	2.054.732
		<u>175.516.064</u>	<u>146.849.316</u>
Eignir samtals			
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Ógreidd iðgjöld til ráðstöfunar inn á höfuðstól lána	14	(26.660)	(38.178)
Aðrar skuldir	30	(1.632.176)	(513.209)
		<u>(1.658.836)</u>	<u>(551.387)</u>
		<u>(1.658.836)</u>	<u>(551.387)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>173.857.228</u>	<u>146.297.929</u>

YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI 2015

	Skýr.	2015	2014
Inngreiðslur			
Iðgjöld	10-11	11.887.924	9.912.155
Fjárfestingartekjur		1.312.902	665.091
Afborganir verðbréfa		5.821.381	4.882.929
Seld verðbréf með breytilegum tekjum		14.146.282	12.410.295
Seld verðbréf með föstum tekjum		4.643.992	712.282
Seldar aðrar fjárfestingar		40.000	0
		<u>37.852.481</u>	<u>28.582.752</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir	12-15	3.285.721	3.237.399
Fjárfestingargjöld	18	386.197	340.737
Rekstrarkostnaður	18	181.058	164.154
Skammtímalíðir, breyting		111.089	55.882
		<u>3.964.065</u>	<u>3.798.172</u>
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu		<u>33.888.416</u>	<u>24.784.580</u>
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting			
Keypt verðbréf með breytilegum tekjum		13.127.583	12.746.628
Keypt verðbréf með föstum tekjum		13.151.690	9.766.970
Ný veðlán og útlán		903.197	813.702
Aukning á bankainnstæðum	1	3.904.535	4.316.761
Greitt vegna flutnings séreignadeilda LSS		(293.949)	0
		<u>30.793.056</u>	<u>27.644.061</u>
Hækkun/(lækkun) á sjóði og veltiinnlánnum		3.095.360	(2.859.481)
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	1	<u>2.054.732</u>	<u>4.914.213</u>
Sjóður og veltiinnlán í lok árs		<u>5.150.092</u>	<u>2.054.732</u>

REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

1. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur Frjálsa lífeyrissjóðsins fyrir árið 2015 er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga, lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur Fjármáleftirlitsins nr. 55/2000 um ársreikninga lífeyrissjóða. Í öllum meginatriðum er beitt sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum. Frjálsi lífeyrissjóðurinn skiptist í fjórar séreignardeildir, eina tryggingadeild og eina sameiginlega deild sem tekur við iðgjöldum frá launagreiðendum. Sameiginlega deildin ráðstafar iðgjöldum á deildir sjóðsins í samræmi við samninga sjóðfélaga.

Nýjar reglur nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða tóku gildi 11. mars 2015. Samkvæmt 52. grein þeirra reglna eiga þær að koma til framkvæmda við gerð ársreikninga fyrir árið 2015. Í 52. gr. a. er lífeyrissjóðum heimilað að vinna ársreikninga vegna reikningsskila ársins 2015 í samræmi við reglur nr. 55/2000. Frjálsi lífeyrissjóðurinn nýtir sér þá heimild. Að auki skal í skýringum sjóða sem nýta sér heimildina veita upplýsingar um þóknanir og kostnað samkvæmt lið 3.7 Fjárfestingargjöld í 10. gr. reglna nr. 335/2015 og samkvæmt ákvæðum 40. og 41. gr. reglnanna.

Lífeyrissjóðurinn hefur endurskilgreint og endurflokkað bankainnstæður þannig að bankainnstæður sem eru í samræmi við fjárfestingarstefnu eru nú flokkaðar sem fjárfestingar en ekki færðar undir liðinn aðrar eignir. Þetta hækkar bókfærðar fjárfestingar í samanburðartölum sjóðsins um 6.195,9 milljónir kr. og eru aðrar eignir í sjóðnum þá að sama skapi lægri sem þessu nemur.

2. Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskila þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem þær eiga sér stað.

3. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í árslok. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna. Meðalkaupgengi Seðlabanka Íslands og árslokagengi var eftirfarandi:

	Mynt	Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
		2015	2014	31.12.2015	31.12.2014
Evra.....	EUR	145,89	154,43	140,93	153,84
Bandaríkjadollar.....	USD	131,53	116,47	129,28	126,60
Japanskt jen.....	JPY	1,09	1,10	1,07	1,06
Dönsk króna.....	DKK	19,56	20,71	18,88	20,66

4. Áhættustjórnun

Engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir eða afleiðusamningar eru í gildi hjá sjóðnum.

5. Fjárfestingarleiðir

Frjálsi 1, Frjálsi 2, Frjálsi 3 og Frjálsi Áhætta:

Skráð verðbréf með breytilegum tekjum, skráð verðbréf með föstum tekjum og hlutdeildarskírteini eru færð til eignar á markaðsverði í lok ársins. Óskráð verðbréf með föstum tekjum eru færð til eignar miðað við upphaflega kaupkröfu. Önnur óskráð verðbréf eru færð til eignar á upphaflegu kostnaðarverði eða áætluðu markaðsverði í lok ársins, ef það liggur fyrir með áreiðanlegum hætti.

Tryggingadeild:

Verðbréf eru metin með sama hætti og í leiðum Frjálsa 1 til 3 og Frjálsa Áhættu hér að ofan, að því undanskildu að frá ársbyrjun 2006 hafa öll verðbréf með föstum tekjum verið færð til eignar miðað við upphaflega kaupkröfu.

SKÝRINGAR

6. Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur séreignadeilda og tryggingadeildar til sjóðfélaga og skiptast þær í ellilífeyri, makalífeyri, örorkulífeyri, barnalífeyri og annan lífeyri. Jafnframt útgreiðsla séreignarsparnaðar samkvæmt bráðabirgðaákvæði svo og viðbótariðgjöld sem ráðstafað er inn á lán. Auk þess beinn kostnaður sem fellur til vegna örorkulífeyrisúrskurða og gjalds til starfsendurhæfingarsjóðs.

7. Fjárfestingartekjur

Undir tekjur af eignarhlutum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum, bæði vegna breytinga á gengi bréfanna og gengi íslensku krónunnar.

Undir vaxtatekjur og gengismun falla vaxtatekjur af verðbréfum með föstum tekjum og veðlánnum, auk vaxtatekna af iðgjöldum tryggingadeildar og bankainnstæðna. Þá fellur undir þennan lið gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum í erlendum gjaldmiðlum og breytingar á gengi innlendra og erlendra hlutdeildarskírteina.

8. Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaði sjóðsins er skipt á fjárfestingargjöld og rekstrarkostnað eftir því hvort um er að ræða kostnað við eignaumsýslu eða annan rekstur sjóðsins.

9. Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðsins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

IÐGJÖLD

10. Iðgjöld

Í ársreikningi sjóðsins eru iðgjöld færð til tekna í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris þegar bæði greiðslur og skilagreinar hafa borist sjóðnum en þá hafa réttindi eða séreign áunnist fyrir sjóðfélaga. Iðgjöld sjóðfélaga eru greidd inn á sameiginlegan iðgjaldareikning Frjálsa lífeyrissjóðsins óháð því í hvaða deild sjóðfélagar eru. Daglegt uppgjör fer fram á milli iðgjaldareikningsins og deilda sjóðsins sem felur í sér að greiðslur eru millifærðar af iðgjaldareikningi yfir á bankareikninga viðkomandi deilda í samræmi við samninga sjóðfélaga. Þann 31. desember 2015 var staðan á sameiginlegum iðgjaldareikningi sjóðsins 236,3 milljónir kr.

Í tryggingadeild sjóðsins hafa iðgjöld vegna ársins 2015 eða eldri tímabila, sem voru greidd og/eða skráð eftir að uppgjörssárinu lauk, verið bókfærð að fjárhæð 336,0 milljónir kr. Einnig eru iðgjöld tryggingadeildar áætluð vegna skilagreina sem hafa borist en hafa ekki verið greiddar þegar uppgjörssárinu lauk. Í lok ársins eru áætluð iðgjöld tryggingadeildar vegna ógreiddra skilagreina 406,5 milljónir kr. Ógreiddar skilagreinar séreignardeilda í lok ársins nema 212,4 milljónum kr. en ekki er áætlað fyrir þeim í iðgjöldum því þær mynda ekki séreign fyrir sjóðfélaga fyrr en þær greiðast eftir uppgjörssárið.

11. Iðgjöld greinast þannig:

	2015	2014
Lágmarksiðgjöld	9.419.907	8.166.425
Viðbótariðgjöld	2.296.162	1.759.067
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	16.663	2.390
Flutningur séreignar frá LSS*	1.472.604	0
Sérstök aukaframlög	155.193	125.976
	13.360.529	10.053.858

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2015
Lágmarksiðgjöld	3.343.441	385.769	1.086.925	30.606	4.573.166	9.419.907
Viðbótariðgjöld	1.578.946	271.067	419.927	26.222	0	2.296.162
Réttindaflutn. og endurgreiðslur	(545.665)	642.445	(64.614)	8.193	(23.696)	16.663
Flutningur séreignar frá LSS*	915.241	305.181	252.182	0	0	1.472.604
Sérstök aukaframlög	0	0	0	0	155.193	155.193
	5.291.963	1.604.462	1.694.420	65.021	4.704.663	13.360.529

SKÝRINGAR

11. Iðgjöld, frh.

* Frjálsi lífeyrissjóðurinn tekur við séreignarsparnaði sjóðfélaga í Lífeyrissjóði starfsmanna sveitarfélaga

Stjórn Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga (LSS) tók þá ákvörðun að loka séreignadeild sjóðsins og var séreign sjóðfélaga flutt í Frjálsa lífeyrissjóðinn skv. samkomulagi sjóðanna nema sjóðfélagar óskuðu eftir að flytja séreignarsparnað sinn til annarra vörsluaðila. Sjóðfélagar í séreignardeild LSS voru um eitt þúsund talsins og nam heildarflutningur séreignarsparnaðar þeirra í Frjálsa lífeyrissjóðinn um 1,5 milljörðum kr.

LÍFEYRIR

12. Lífeyrir greinist þannig:

	2015	2014
Ellilífeyrir	1.789.465	1.736.849
Barnalífeyrir	19.757	17.663
Makalífeyrir	35.862	30.336
Örorkulífeyrir	278.605	242.695
Annar lífeyrir	161.614	114.869
	2.285.303	2.142.412

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2015
Ellilífeyrir	864.260	92.394	652.375	0	180.436	1.789.465
Barnalífeyrir	0	0	0	0	19.757	19.757
Makalífeyrir	0	0	0	0	35.862	35.862
Örorkulífeyrir	13.965	324	6.429	0	257.887	278.605
Annar lífeyrir	108.413	32.759	20.442	0	0	161.614
	986.638	125.477	679.246	0	493.942	2.285.303

13. Útgreiðsla séreignarsparnaðar

Útgreiðsla séreignarsparnaðar á grundvelli bráðabirgðaákvæðis laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nam 176,2 milljónum kr. fyrir árið 2015. Samkvæmt bráðabirgðaákvæðinu var réttthafa séreignarsparnaðar heimilt að sækja um útgreiðslu séreignarsparnaðar fram til ársloka 2014, sem myndast hefur af viðbótariðgjaldi skv. II. kafla laganna, til vörsluaðila skv. 3.-5. mgr. 8. gr. Upphæðin getur numið allt að 9,0 milljónum kr. á hvern réttthafa, en þó að frádreginni þeirri fjárhæð sem þegar hefur verið greidd út á grundvelli ákvæðisins eins og það hljóðaði fyrir 1. janúar 2014. Samsvarandi útgreiðsla fyrir árið 2014 var 1.006,8 milljónir kr.

14. Viðbótariðgjöldum ráðstafað inn á höfuðstól lána eða til öflunar íbúðarhúsnæðis

Lífeyrisgreiðslur á grundvelli bráðabirgðaákvæðis laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða sem ráðstafa á inn á lán nemur 722,4 milljónum kr. fyrir árið 2015. Þar af eru 26,7 milljónir kr. ógreiddar í árslok og er fjárhæðin skuldfærð í efnahagsreikningi. Samkvæmt bráðabirgðaákvæðinu er réttthafa séreignarsparnaðar heimilt að nýta viðbótariðgjald, vegna launagreiðslna á tímabilinu 1. júlí 2014 til 30. júní 2017, til greiðslu inn á höfuðstól lána eða til öflunar íbúðarhúsnæðis. Samsvarandi fjárhæð fyrir árið 2014 var 141,7 milljónir kr.

Heimild einstaklings takmarkast við allt að 4% framlag réttthafa og allt að 2% framlag launagreiðanda að hámarki samanlagt 500 þús. kr. á almanaksári. Hjá hjónum og einstaklingum, sem uppfylla skilyrði til samsköttunar skv. 3. mgr. 62. gr. laga nr. 90/2003, takmarkast heimildin við sömu forsendur en að hámarki samanlagt 750 þús. kr. á almanaksári. Greiðsla inn á lán getur þó aldrei numið hærri fjárhæð en sem nemur inneign réttthafa vegna greiddra iðgjalda á hverjum tíma.

SKÝRINGAR

15. Kostnaður vegna örorkulífeyris greinist þannig:

	2015	2014
Kostnaður vegna örorkumats	6.261	6.850
VIRK - Starfsendurhæfingarsjóður	95.518	81.330
	<u>101.779</u>	<u>88.180</u>

Samkvæmt lögum nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða skulu lífeyrissjóðir inna af hendi sérstakt gjald til starfsendurhæfingarsjóðs vegna sjóðfélaga sem nemur sömu fjárhæð og greidd hefur verið til þess sama starfsendurhæfingarsjóðs af atvinnurekendum sem greiða til sjóðsins. Atvinnurekendur greiddu til starfsendurhæfingarsjóðs 0,13% af iðgjaldsstofni vegna ársins 2015. Gjaldið lækkaði frá og með 1. janúar 2016 í 0,10% af iðgjaldsstofni.

FJÁRFESTINGARTEKJUR

16. Tekjur af eignarhlutum greinast þannig:

	2015	2014
Gengismunur af hlutabréfum	2.040.793	519.360
Arður af hlutabréfum	599.956	75.785
	<u>2.640.749</u>	<u>595.145</u>

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2015
Gengismunur af hlutabréfum	1.340.113	113.432	28.239	926	558.083	2.040.793
Arður af hlutabréfum	453.823	20.610	0	462	125.061	599.956
	<u>1.793.936</u>	<u>134.042</u>	<u>28.239</u>	<u>1.388</u>	<u>683.144</u>	<u>2.640.749</u>

17. Vaxtatekjur og gengismunur greinist þannig:

	2015	2014
Skuldabréf og hlutdeildarskírteini	15.246.553	5.831.404
Vaxtatekjur vegna iðgjalda	21.039	22.208
Bankainnstæður	594.768	559.000
Gengismunur vegna erlendra gjaldmiðla	(521.774)	1.106.551
	<u>15.340.586</u>	<u>7.519.163</u>

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2015
Skuldabréf og hlutdeildarskírteini	9.457.373	755.430	1.040.883	26.191	3.966.676	15.246.553
Vaxtatekjur vegna iðgjalda	0	0	0	0	21.039	21.039
Bankainnstæður	210.887	33.289	171.907	912	177.773	594.768
Gengismunur vegna erlendra gjaldmiðla .	(282.908)	(42.659)	2.903	500	(199.610)	(521.774)
	<u>9.385.352</u>	<u>746.060</u>	<u>1.215.693</u>	<u>27.603</u>	<u>3.965.878</u>	<u>15.340.586</u>

Vaxtatekjur af iðgjöldum séreignardeildar að fjárhæð 30,7 milljónir kr. eru færðar sem hluti af iðgjöldum launagreiðenda í breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris því þær mynda séreign fyrir sjóðfélaga en ekki tekjur fyrir séreignardeildirnar.

FJÁRFESTINGARGJÖLD OG REKSTRARKOSTNAÐUR

18. Þóknun til rekstraraðila

Þóknun til rekstraraðila fyrir umsjón og starfsrækslu sjóðsins á árinu nam 513,6 milljónum kr. og er hún í samræmi við rekstrarsamning þar um. Umsýsluþóknun nam 469,6 milljónum kr. eða 0,29% af meðalstöðu hreinnar eignar sjóðsins og vörsluþóknun 44,0 milljónum kr. Þóknunin er gjaldfærð á meðal fjárfestingargjalda 385,2 milljónir kr. og meðal rekstrarkostnaðar 128,4 milljónir kr. Laun starfsmanna rekstraraðila sem bera ábyrgð á daglegum rekstri og eignastýringu sjóðsins og þóknun vegna innri endurskoðunar eru innifalin í umsýsluþóknun sem er greidd til rekstraraðila samkvæmt samningi. Önnur fjárfestingargjöld eru 11,2 milljónir kr. og fjárfestingargjöld alls 396,4 milljónir kr. Annar rekstrarkostnaður sjóðsins er 52,3 milljónir kr. og rekstrarkostnaður alls 180,7 milljónir kr.

Samsvarandi þóknun vegna 2014 nam 449,7 milljónum kr. Umsýsluþóknun nam 417,2 milljónum kr. eða 0,30% af meðalstöðu hreinnar eignar sjóðsins og vörsluþóknun 32,4 milljónum kr. Þóknunin var gjaldfærð á meðal fjárfestingargjalda 337,3 milljónir kr. og meðal rekstrarkostnaðar 112,4 milljónir kr. Önnur fjárfestingargjöld numu 14,92 milljónum kr. og fjárfestingargjöld alls 352,2 milljónum kr. Annar rekstrarkostnaður sjóðsins var 50,6 milljónir kr. og rekstrarkostnaður alls 163,0 milljónir kr.

19. Áætluð umsýsluþóknun sjóða sem Frjálsi lífeyrissjóðurinn hefur fjárfest í

	2015	2014
Meðalstaða eigna í innlendum verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóðum	28.126.803	25.124.593
Áætluð hlutdeild í umsýsluþóknun innlendra verðbréfa-, fjárfestinga og fagfjárfestasjóða	405.956	325.992
Kostnaður sem hlutfall af meðalstöðu hreinnar eignar lífeyrissjóðsins	0,3%	0,2%
Meðalstaða eigna í erlendum verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóðum	26.226.818	22.907.409
Áætluð hlutdeild í umsýsluþóknun erlendra verðbréfa-, fjárfestinga og fagfjárfestasjóða	234.343	243.617
Kostnaður sem hlutfall af meðalstöðu hreinnar eignar lífeyrissjóðsins	0,1%	0,2%

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2015
Meðalstaða eigna í innlendum verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóðum	18.453.765	1.514.615	1.304.980	58.872	6.794.571	28.126.803
Áætluð hlutdeild í umsýsluþóknun innlendra verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóða	270.286	19.638	10.055	698	105.279	405.956
Kostnaður sem hlutfall af meðalstöðu hreinnar eignar lífeyrissjóðsins	0,3%	0,2%	0,1%	0,4%	0,2%	0,3%
Meðalstaða eigna í erlendum verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóðum	22.968.572	529.955	9.906	2.329	2.716.056	26.226.818
Áætluð hlutdeild í umsýsluþóknun erlendra verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóða	200.313	5.035	9	27	28.959	234.343
Kostnaður sem hlutfall af meðalstöðu hreinnar eignar lífeyrissjóðsins	0,2%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%

Við mat á áætluðum kostnaði sjóða sem fjárfest hefur verið í er tekið tillit til umsýslukostnaðar hjá annars vegar verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum og hins vegar hjá fagfjárfestasjóðum sem eru á lista frá Fjármálaeftirlitinu dags. 10. febrúar 2016. Áætlaður kostnaður sjóðanna er umsýsluþóknun þeirra að teknu tilliti til afsláttar. Umsýslukostnaður sjóðanna er sem áður innifalinn í vaxtatekjum og gengismuni meðal fjárfestingartekna og afslátturinn sem lífeyrissjóðurinn fær er tekjufærður undir sama lið. Einnig er ávöxtun sem fyrr birt að frádregnum þessum kostnaði. Við mat á hlutdeild lífeyrissjóðsins í kostnaði er miðað við meðalstöðu ársins í viðkomandi sjóði. Meðalstaðan er reiknuð miðað við eign lífeyrissjóðsins í lok hvers ársfjórðungs.

SKÝRINGAR

20. Laun stjórnar og endurskoðunarnefndar greinast þannig:

	2015	2014
Ásgeir Thoroddsen, stjórnarformaður	2.460	2.340
Anna Sigríður Halldórsdóttir, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd	1.546	1.170
Ásdís Eva Hannesdóttir, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd	1.546	1.170
Eliás Jónatansson, stjórnarmaður	1.230	1.170
Elín Þórðardóttir, stjórnarmaður og formaður endurskoðunarnefndar	1.862	1.170
Jón Guðni Kristjánsson, stjórnarmaður	1.230	682
Magnús Pálmi Skúlason, stjórnarmaður	1.230	1.170
Guðmundur Örn Óskarsson, varamaður í stjórn	203	195
Selma Svavarsdóttir, varamaður í stjórn	203	195
Sigrún Ósk Þorgeirsdóttir, varamaður í stjórn	203	98
Tryggvi Þór Herbertsson, varamaður í stjórn	203	98
Jónmundur Guðmarsson, fv. stjórnarmaður og áður í endurskoðunarnefnd	0	486
Guðmundur Freyr Sveinsson, fv. varamaður í stjórn	0	98
	11.916	10.043

Einstaklingar í stjórn og endurskoðunarnefnd hafa ekki verið tilnefndir til setu í nefndum og stjórnnum af hálfu Frjálsa lífeyrissjóðsins.

21. Þóknarir til endurskoðenda greinast þannig (með vsk.):

	2015	2014
Endurskoðun ársreiknings	4.575	3.283
Könnun árshlutareikninga	3.600	3.525
Önnur þjónusta og útlagður kostnaður	0	98
	8.175	6.906

22. Þóknarir til tryggingastærðfræðings greinast þannig (með vsk.):

	2015	2014
Útreikningar á tryggingafræðilegri stöðu	1.315	1.330
Önnur þjónusta	9.982	10.503
	11.297	11.833

23. Breytingar á inneign sjóðfélaga greinast þannig:

	2015	2014
Iðgjöld	13.360.529	9.912.155
Greiddur lífeyrir	(3.285.721)	(3.237.398)
Fjárfestingartekjur - (gjöld)	17.484.491	7.588.936
	27.559.299	14.263.693

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2015
Iðgjöld	5.291.963	1.604.462	1.694.419	65.022	4.704.663	13.360.529
Greiddur lífeyrir	(1.646.913)	(228.205)	(804.704)	(10.178)	(595.721)	(3.285.721)
Fjárfestingartekjur - (gjöld)	10.927.078	858.442	1.178.081	28.358	4.492.532	17.484.491
	14.572.128	2.234.699	2.067.796	83.202	8.601.474	27.559.299

SKÝRINGAR

FJÁRFESTINGAR

24. Verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:

	2015	2014
Skráð innlend hlutabréf	7.360.787	3.275.264
Óskráð innlend hlutabréf	6.733.603	7.547.447
Skráð erlend hlutabréf	715.798	432.155
Innlend hlutdeildarskírteini	27.616.465	22.626.187
Erlend hlutdeildarskírteini	26.678.983	24.382.762
	<u>69.105.636</u>	<u>58.263.815</u>

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2015
Skráð innlend hlutabréf	5.029.239	332.508	0	11.532	1.987.508	7.360.787
Óskráð innlend hlutabréf	4.451.943	303.750	74.459	2.545	1.900.906	6.733.603
Skráð erlend hlutabréf	500.880	31.338	0	2.495	181.085	715.798
Innlend hlutdeildarskírteini	18.187.972	1.467.587	1.155.122	70.096	6.735.688	27.616.465
Erlend hlutdeildarskírteini	23.260.020	564.581	12.077	2.809	2.839.496	26.678.983
	<u>51.430.054</u>	<u>2.699.764</u>	<u>1.241.658</u>	<u>89.477</u>	<u>13.644.683</u>	<u>69.105.636</u>

25. Verðbréf með föstum tekjum greinast þannig:

	2015	2014
Skuldabréf með ríkisábyrgð	60.442.581	57.493.405
Skuldabréf með ábyrgð fjármálastofnana	7.085.196	2.577.548
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	441.347	320.026
Skuldabréf fyrirtækja	15.739.495	13.250.902
Önnur skuldabréf	362.564	61.157
	<u>84.071.183</u>	<u>73.703.038</u>

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2015
Skuldabréf með ríkisábyrgð	24.741.775	3.865.517	10.932.635	76.067	20.826.587	60.442.581
Skuldabréf með ábyrgð fjármálast.	2.486.641	730.050	1.584.667	0	2.283.838	7.085.196
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	152.360	25.870	85.729	53	177.335	441.347
Skuldabréf fyrirtækja	8.478.738	905.568	1.690.598	5.118	4.659.473	15.739.495
Önnur skuldabréf	161.541	20.208	61.735	201	118.879	362.564
	<u>36.021.055</u>	<u>5.547.213</u>	<u>14.355.364</u>	<u>81.439</u>	<u>28.066.112</u>	<u>84.071.183</u>

SKÝRINGAR

25. Verðbréf með föstum tekjum greinast þannig, frh.:

Verðbréf með föstum tekjum eru metin á áætluðu markaðsverði í Frjálsa 1, Frjálsa 2, Frjálsa 3 og Frjálsa Áhættu, en á kaupkröfu í Tryggingadeild. Bókfært verð og verð samkvæmt upphaflegri kaupkröfu sundurliðast þannig:

	2015		2014	
Samkvæmt upphaflegri kaupkröfu	80.924.364	71.734.398		
Samkvæmt ársreikningi	84.071.183	73.703.038		
	<u>(3.146.819)</u>	<u>(1.968.640)</u>		

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2015
Samkvæmt upphaflegri kaupkröfu	33.520.467	5.212.999	14.046.361	78.424	28.066.113	80.924.364
Samkvæmt ársreikningi	36.021.054	5.547.213	14.355.364	81.439	28.066.113	84.071.183
	<u>(2.500.587)</u>	<u>(334.214)</u>	<u>(309.003)</u>	<u>(3.015)</u>	<u>0</u>	<u>(3.146.819)</u>

Áætlað markaðsverð verðbréfa með föstum tekjum í tryggingadeild, var 30.854 milljónir kr. í lok tímabilsins, samanborið við 28.063 milljónir kr. sé miðað við upphaflega kaupkröfu eða 2.791 milljónum kr. hærra. Í ársbyrjun var áætlað markaðsverð verðbréfa með föstum tekjum í tryggingadeild 1.465 milljónum kr. hærra en ef miðað er við upphaflega kaupkröfu.

26. Veitt lán gegn veði í fasteignum greinast þannig:

	2015		2014	
Sjóðfélagar	3.369.696	2.862.168		
Aðrir aðilar	18.852	22.939		
Varúðarniðurfærsla í upphafi árs	(144.253)	(112.738)		
Varúðarniðurfærsla á árinu	0	(31.517)		
	<u>3.244.295</u>	<u>2.740.852</u>		

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2015
Sjóðfélagar	1.371.146	8.749	66.583	0	1.923.218	3.369.696
Aðrir aðilar	13.837	144	0	0	4.871	18.852
Varúðarniðurfærsla	(73.751)	(613)	(3.489)	0	(66.400)	(144.253)
	<u>1.311.232</u>	<u>8.280</u>	<u>63.094</u>	<u>0</u>	<u>1.861.689</u>	<u>3.244.295</u>

27. Gjaldfærð (tekjufærð) varúðarniðurfærsla greinist þannig:

	2015		2014	
Veðlán til sjóðfélaga	0	31.517		
Skuldabréf fyrirtækja - (lækkun niðurfærslu)	(80.276)	(25.333)		
Aðrar breytingar	0	3.972		
	<u>(80.276)</u>	<u>10.156</u>		

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2015
Skuldabréf fyrirtækja	(60.310)	(7.056)	(2.549)	0	(10.361)	(80.276)
	<u>(60.310)</u>	<u>(7.056)</u>	<u>(2.549)</u>	<u>0</u>	<u>(10.361)</u>	<u>(80.276)</u>

SKÝRINGAR

28. Skipting erlendra eigna eftir gjaldmiðlum greinist þannig:

	2015	2014
Bandaríkjadollar	58,0%	55,1%
Japanskt jen	4,6%	7,9%
Dönsk króna	2,1%	1,5%
Evra	35,2%	35,5%
Aðrar myntir	0,1%	0,0%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi áhætta	Trygginga-deild	Samtals 2015
Bandaríkjadollar	59,5%	47,9%	100,0%	20,1%	49,2%	58,0%
Japanskt jen	5,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	4,6%
Dönsk króna	1,8%	3,6%	0,0%	47,0%	3,9%	2,1%
Evra	33,0%	48,5%	0,0%	32,9%	46,9%	35,2%
Aðrar myntir	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

29. Aðrar kröfur greinast þannig:

	2015	2014
Áfallnir vextir	6.000	12.460
Viðskiptakröfur	130.753	204.612
	<u>136.753</u>	<u>217.072</u>

30. Aðrar skuldir greinast þannig:

	2015	2014
Óbókuð greidd iðgjöld	223.814	265.615
Ógreiddur lífeyrir, laun og launatengd gjöld	60.830	142.909
Ógreiddur umsýslukostnaður	82.605	72.412
Ógreitt til VIRK - Starfsendurhæfingarsjóðs	31.169	24.907
Óuppperð viðskipti (jan. 2016)	1.225.094	0
Aðrar viðskiptaskuldir	8.664	7.366
	<u>1.632.176</u>	<u>513.209</u>

ÖNNUR MÁL

31. Þátttaka í framtaks- og fasteignasjóðum

Lífeyrissjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í framtaks- og fasteignasjóðum fyrir fjárhæð sem getur numið 12.284 milljónum kr. m.v. myntgengi í lok desember 2015. Sjóðurinn hefur þegar fjárfest fyrir um 78% af skuldbindingunum. Eftirstöðvarnar, um 2.548 milljónir kr., koma til greiðslu á næstu þremur til fjórum árum í samræmi við fjárfestingarumfang sjóðanna. Á móti koma endurgreiðslur frá sjóðunum þegar fjárfestingar eru seldar aftur. Um er að ræða sjóði í EUR, USD, GBP og ISK.

TRYGGINGAFRÆÐILEG ÚTTEKT

32. Tryggingafræðileg úttekt

Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nam lífeyrisskuldbinding tryggingadeildar Frjálsa lífeyrissjóðsins 112.597 milljónum kr. í árslok 2015 miðað við 3,5% ársvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign deildarinnar í árslok 2015 var 118.224 milljónir kr. eða 5.627 milljónum hærrí eða sem nemur 5,0%. Lífeyrisskuldbinding tryggingadeildar sjóðsins í árslok 2015 greinist þannig:

	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Samtals 31.12.2015	Samtals 31.12.2014
Eignir:				
Hrein eign til greiðslu lífeyris	49.179.403	0	49.179.403	40.577.928
Endurmat verðbréfa miðað við 3,5% vexti	697.700	0	697.700	462.100
Lækkun vegna fjárfestingargjalda	(1.164.300)	0	(1.164.300)	(1.012.300)
Núvirði framtíðariðgjalda	0	69.511.400	69.511.400	63.928.700
	48.712.803	69.511.400	118.224.203	103.956.428
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir	32.676.100	47.480.900	80.157.000	72.853.500
Örorkulífeyrir	8.386.500	15.296.300	23.682.800	21.429.500
Makalífeyrir	2.724.800	4.018.900	6.743.700	6.079.300
Barnalífeyrir	82.700	749.700	832.400	796.700
Rekstrarkostnaður	286.400	894.800	1.181.200	1.019.100
	44.156.500	68.440.600	112.597.100	102.178.100
Eignir umfram skuldbindingar	4.556.303	1.070.800	5.627.103	1.778.328
Í hlutfalli af skuldbindingum	10,3%	1,6%	5,0%	1,7%

DEILDASKIPT YFIRLIT - YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS ÁRÍÐ 2015

	Skýr.	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga- deild	Sameiginleg deild	Samtals 2015	Samtals 2014
Iðgjöld									
Iðgjöld sjóðfélaga		1.812.646	255.425	524.950	21.731	1.555.468	0	4.170.220	3.370.685
Iðgjöld launagreiðenda		3.109.740	401.411	981.901	35.098	3.017.698	0	7.545.848	6.554.807
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		369.577	947.626	187.568	8.193	(23.696)	0	1.489.268	2.390
Sérstök aukaframlög		0	0	0	0	155.193	0	155.193	125.976
	10-11	<u>5.291.963</u>	<u>1.604.462</u>	<u>1.694.419</u>	<u>65.022</u>	<u>4.704.663</u>	<u>0</u>	<u>13.360.529</u>	<u>10.053.858</u>
Lífeyrir									
Lífeyrir	12	(986.638)	(125.477)	(679.246)	0	(493.942)	0	(2.285.303)	(2.142.412)
Útgreiðsla séreignarsparnaðar skv. br.b.ákvæði	13	(146.149)	(5.108)	(24.962)	0	0	0	(176.219)	(1.006.806)
Viðbótariðgjöldum ráðstafað inn á höfuðstól lána eða til öflunar íbúðarhúsnæðis	14	(514.126)	(97.620)	(100.496)	(10.178)	0	0	(722.420)	(141.703)
Annar beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	15	0	0	0	0	(101.779)	0	(101.779)	(88.180)
		<u>(1.646.913)</u>	<u>(228.205)</u>	<u>(804.704)</u>	<u>(10.178)</u>	<u>(595.721)</u>	<u>0</u>	<u>(3.285.721)</u>	<u>(3.379.101)</u>
Fjárfestingartekjur									
Tekjur af eignarhlutum	16	1.793.936	134.042	28.239	1.388	683.144	0	2.640.749	595.145
Vaxtatekjur (-gjöld) og gengismunur	17,19	9.385.352	746.060	1.215.693	27.603	3.965.878	0	15.340.586	7.519.163
Breytingar á niðurfærslu	27	60.310	7.056	2.549	0	10.361	0	80.276	(10.156)
		<u>11.239.598</u>	<u>887.158</u>	<u>1.246.481</u>	<u>28.991</u>	<u>4.659.383</u>	<u>0</u>	<u>18.061.611</u>	<u>8.104.152</u>
Fjárfestingargjöld									
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		(104.993)	(9.620)	(23.052)	(185)	(54.748)	0	(192.598)	(168.628)
Önnur fjárfestingargjöld		(110.995)	(10.446)	(24.504)	(284)	(57.568)	0	(203.797)	(183.594)
	18	<u>(215.988)</u>	<u>(20.066)</u>	<u>(47.556)</u>	<u>(469)</u>	<u>(112.316)</u>	<u>0</u>	<u>(396.395)</u>	<u>(352.222)</u>
Rekstrarkostnaður									
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	18	(96.532)	(8.650)	(20.844)	(164)	(54.535)	0	(180.725)	(162.994)
		<u>(96.532)</u>	<u>(8.650)</u>	<u>(20.844)</u>	<u>(164)</u>	<u>(54.535)</u>	<u>0</u>	<u>(180.725)</u>	<u>(162.994)</u>
Hækkun á hreinni eign á árinu	23	14.572.128	2.234.699	2.067.796	83.202	8.601.474	0	27.559.299	14.263.693
Hrein eign frá fyrra ári		<u>80.718.317</u>	<u>6.932.968</u>	<u>17.952.573</u>	<u>116.143</u>	<u>40.577.928</u>	<u>0</u>	<u>146.297.929</u>	<u>132.034.236</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>95.290.445</u>	<u>9.167.667</u>	<u>20.020.369</u>	<u>199.345</u>	<u>49.179.402</u>	<u>0</u>	<u>173.857.228</u>	<u>146.297.929</u>

DEILDASKIPT YFIRLIT - EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2015

	Skýr.	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga- deild	Sameiginleg deild	Samtals 2015	Samtals 2014
Eignir									
Fjárfestingar									
Verðbréf með breytilegum tekjum	24	51.430.054	2.699.764	1.241.658	89.477	13.644.683	0	69.105.636	58.263.815
Verðbréf með föstum tekjum	25	36.021.055	5.547.213	14.355.364	81.439	28.066.112	0	84.071.183	73.703.038
Veðlán	26	1.311.233	8.280	63.093	0	1.861.689	0	3.244.295	2.740.852
Bankainnstæður	1	4.751.649	743.519	4.093.417	14.135	3.462.889	0	13.065.609	9.161.073
Aðrar fjárfestingar		0	0	0	0	0	0	0	40.000
		<u>93.513.991</u>	<u>8.998.776</u>	<u>19.753.532</u>	<u>185.051</u>	<u>47.035.373</u>	<u>0</u>	<u>169.486.723</u>	<u>143.908.778</u>
Kröfur									
Kröfur á launagreiðendur		0	0	0	0	742.496	0	742.496	668.734
Aðrar kröfur	29	61.464	4.254	4.980	143	65.708	204	136.753	217.072
		<u>61.464</u>	<u>4.254</u>	<u>4.980</u>	<u>143</u>	<u>808.204</u>	<u>204</u>	<u>879.249</u>	<u>885.806</u>
Aðrar eignir									
Sjóður og veltiinnlán	1	2.923.383	172.675	275.719	15.179	1.464.045	299.091	5.150.092	2.054.732
Eignir samtals		<u>96.498.838</u>	<u>9.175.705</u>	<u>20.034.231</u>	<u>200.373</u>	<u>49.307.622</u>	<u>299.295</u>	<u>175.516.064</u>	<u>146.849.316</u>
Skuldir									
Viðskiptaskuldir									
Ógreidd iðgjöld til ráðstöfunar inn á höfuðstól lána	14	(18.707)	(3.412)	(3.615)	(926)	0	0	(26.660)	(38.178)
Aðrar skuldir	30	(1.189.686)	(4.626)	(10.247)	(102)	(128.220)	(299.295)	(1.632.176)	(513.209)
		<u>(1.208.393)</u>	<u>(8.038)</u>	<u>(13.862)</u>	<u>(1.028)</u>	<u>(128.220)</u>	<u>(299.295)</u>	<u>(1.658.836)</u>	<u>(551.387)</u>
Skuldir samtals		<u>(1.208.393)</u>	<u>(8.038)</u>	<u>(13.862)</u>	<u>(1.028)</u>	<u>(128.220)</u>	<u>(299.295)</u>	<u>(1.658.836)</u>	<u>(551.387)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>95.290.445</u>	<u>9.167.667</u>	<u>20.020.369</u>	<u>199.345</u>	<u>49.179.402</u>	<u>0</u>	<u>173.857.228</u>	<u>146.297.929</u>

DEILDASKIPT YFIRLIT - YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI 2015

	Skýr.	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga- deild	Sameiginleg deild	Samtals 2015	Samtals 2014
Inngreiðslur									
Iðgjöld	10-11	4.376.721	1.299.282	1.442.236	65.022	4.704.663	0	11.887.924	9.912.155
Fjárfestingartekjur		776.661	48.404	151.746	1.419	334.672	0	1.312.902	665.091
Afborganir verðbréfa		2.356.724	338.337	1.304.350	5.791	1.816.179	0	5.821.381	4.882.929
Seld verðbréf með breytilegum tekjum		10.420.592	570.922	360.765	17.031	2.776.972	0	14.146.282	12.410.295
Seld verðbréf með föstum tekjum		2.784.258	158.706	565.702	114	1.135.212	0	4.643.992	712.282
Seldar aðrar fjárfestingar		40.000	0	0	0	0	0	40.000	0
		<u>20.754.956</u>	<u>2.415.651</u>	<u>3.824.799</u>	<u>89.377</u>	<u>10.767.698</u>	<u>0</u>	<u>37.852.481</u>	<u>28.582.752</u>
Útgreiðslur									
Lífeyrir	12-15	1.646.913	228.206	804.704	10.177	595.721	0	3.285.721	3.237.399
Fjárfestingargjöld	18	210.697	19.274	46.120	371	109.735	0	386.197	340.737
Rekstrarkostnaður	18	96.769	8.661	20.848	165	54.615	0	181.058	164.154
Skammtímalíðir, breyting		(129.588)	1.974	1.390	(512)	117.414	120.411	111.089	55.882
		<u>1.824.791</u>	<u>258.115</u>	<u>873.062</u>	<u>10.201</u>	<u>877.485</u>	<u>120.411</u>	<u>3.964.065</u>	<u>3.798.172</u>
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu		18.930.165	2.157.536	2.951.737	79.176	9.890.213	(120.411)	33.888.416	24.784.580
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting									
Keypt verðbréf með breytilegum tekjum		9.543.161	448.887	128.739	44.864	2.961.932	0	13.127.583	12.746.628
Keypt verðbréf með föstum tekjum		4.258.456	1.299.780	3.285.581	20.045	4.287.828	0	13.151.690	9.766.970
Ný veðlán og útlán		146.777	0	0	0	756.420	0	903.197	813.702
Hækun / (lækkun) á bankainnstæðum	1	2.353.621	365.150	(209.934)	2.016	1.393.682	0	3.904.535	4.316.761
Greitt vegna flutnings séreignadeilda LSS		(21.431)	(20.336)	(252.182)	0	0	0	(293.949)	0
		<u>16.280.584</u>	<u>2.093.481</u>	<u>2.952.204</u>	<u>66.925</u>	<u>9.399.862</u>	<u>0</u>	<u>30.793.056</u>	<u>27.644.061</u>
Hækun/(lækkun) á sjóði og veltiinnlánum		2.649.581	64.055	(467)	12.251	490.351	(120.411)	3.095.360	(2.859.481)
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	1	273.802	108.620	276.186	2.928	973.694	419.502	2.054.732	4.914.213
		<u>2.923.383</u>	<u>172.675</u>	<u>275.719</u>	<u>15.179</u>	<u>1.464.045</u>	<u>299.091</u>	<u>5.150.092</u>	<u>2.054.732</u>

KENNITÖLUR FRJÁLSA LÍFEYRISSJÓÐSINS

	2015	2014	2013	2012	2011
Fjöldi					
Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	15.922	14.936	14.610	12.478	10.815
Heildarfjöldi sjóðfélaga	52.654	49.536	47.983	45.926	42.724
Fjöldi lífeyrisþega	2.798	2.359	2.154	2.015	1.812
Fjöldi lífeyrisþega - fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	107	903	734	1.217	2.088
Meðalfjöldi lífeyrisþega	1.920	1.627	1.711	1.717	1.904
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir.....	78,2%	81,1%	83,0%	81,6%	80,6%
Barnalífeyrir.....	0,9%	0,8%	0,6%	0,7%	0,7%
Makalífeyrir.....	1,6%	1,4%	1,4%	1,5%	1,7%
Örorkulífeyrir.....	12,2%	11,3%	9,4%	10,1%	9,7%
Annar lífeyrir.....	7,1%	5,4%	5,6%	6,1%	7,3%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

KENNIÖLUR FRJÁLSA 1

	2015	2014	2013	2012	2011
Ávöxtun					
Nafnávöxtun.....	13,2%	6,8%	7,7%	14,1%	9,5%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 5 ára.....	10,2%	9,2%	10,9%	8,2%	5,8%
Hrein raunávöxtun.....	11,0%	5,7%	3,9%	9,2%	4,0%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	6,7%	5,6%	5,7%	0,8%	(1,7%)

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð.....	46,2%	43,0%	49,6%	47,0%	44,3%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð.....	34,5%	38,1%	40,9%	38,5%	43,4%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð.....	8,7%	11,3%	6,1%	5,5%	4,5%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð.....	4,0%	2,7%	1,2%	6,8%	5,1%
Veðlán.....	1,5%	1,8%	2,1%	2,2%	2,6%
Bankainnstæður.....	5,1%	3,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Fasteign.....	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,1%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Eignir í íslenskum krónum.....	70,5%	69,5%	68,9%	69,5%	70,4%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	29,5%	30,5%	31,1%	30,5%	29,6%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Fjöldi

Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	10.604	9.526	9.360	8.060	7.442
Heildarfjöldi sjóðfélaga	42.568	39.947	39.307	37.936	36.333
Fjöldi lífeyrisþega	1.048	781	748	815	663
Fjöldi lífeyrisþega - fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	90	703	591	985	1.685
Meðalfjöldi lífeyrisþega	468	411	498	610	326

Hlutfallsleg skipting lífeyris

Ellilífeyrir.....	87,6%	88,5%	92,3%	90,8%	86,5%
Barnalífeyrir.....	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir.....	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Örorkulífeyrir.....	1,4%	1,1%	0,7%	1,2%	1,7%
Annar lífeyrir.....	11,0%	10,4%	7,0%	8,0%	11,8%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

KENNITÖLUR FRJÁLSA 2

	2015	2014	2013	2012	2011
Ávöxtun					
Nafnávöxtun.....	11,8%	4,0%	5,8%	8,8%	12,5%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 5 ára.....	8,5%	8,1%	9,2%	10,5%	9,7%
Hrein raunávöxtun.....	9,6%	2,9%	2,1%	4,1%	6,9%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	5,1%	4,5%	4,1%	2,9%	1,9%

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð.....	23,2%	24,1%	36,2%	32,8%	31,3%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð.....	57,8%	57,8%	58,2%	56,2%	59,8%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð.....	6,8%	9,9%	4,7%	3,5%	3,3%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð.....	3,8%	2,5%	0,8%	7,4%	5,4%
Veðlán.....	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%
Bankainnstæður.....	8,3%	5,5%	0,0%	0,0%	0,0%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Eignir í íslenskum krónum.....	90,3%	89,5%	89,2%	90,2%	90,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	9,7%	10,5%	10,8%	9,8%	10,0%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Fjöldi

Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	1.432	1.207	1.060	857	727
Heildarfjöldi sjóðfélaga	4.132	3.415	3.246	2.953	2.527
Fjöldi lífeyrisþega	174	158	163	203	162
Fjöldi lífeyrisþega - fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	4	44	36	59	82
Meðalfjöldi lífeyrisþega	83	67	71	85	67

Hlutfallsleg skipting lífeyris

Ellilífeyrir.....	73,6%	93,9%	87,5%	97,3%	97,8%
Barnalífeyrir.....	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir.....	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Örorkulífeyrir.....	0,3%	0,8%	0,0%	0,3%	0,0%
Annar lífeyrir.....	26,1%	5,3%	12,5%	2,4%	2,2%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

KENNIÖLUR FRJÁLSA 3

	2015	2014	2013	2012	2011
Ávöxtun					
Nafnávöxtun.....	6,8%	1,7%	4,2%	5,4%	14,7%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 5 ára.....	6,5%	6,9%	8,7%	12,5%	13,8%
Hrein raunávöxtun.....	4,7%	0,6%	0,5%	0,9%	9,0%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	3,1%	3,4%	3,6%	4,7%	5,7%

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð.....	4,7%	6,1%	9,8%	8,4%	6,4%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð.....	71,3%	67,3%	71,8%	68,2%	72,0%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð.....	1,6%	1,6%	0,8%	0,0%	0,0%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð.....	1,4%	0,3%	0,4%	7,9%	6,4%
Veðlán.....	0,3%	0,4%	0,3%	0,1%	0,0%
Bankainnstæður.....	20,7%	24,3%	17,0%	15,4%	15,2%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Eignir í íslenskum krónum.....	99,2%	99,2%	99,2%	100,0%	100,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	0,8%	0,8%	0,8%	0,0%	0,0%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Fjöldi

Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	3.520	3.520	3.774	3.238	2.413
Heildarfjöldi sjóðfélaga	8.035	7.678	7.659	7.203	5.748
Fjöldi lífeyrisþega	585	568	612	564	546
Fjöldi lífeyrisþega - fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	20	201	141	217	416
Meðalfjöldi lífeyrisþega	345	328	354	355	325

Hlutfallsleg skipting lífeyris

Ellilífeyrir.....	96,1%	96,0%	93,6%	91,6%	92,0%
Barnalífeyrir.....	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir.....	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Örorkulífeyrir.....	0,9%	0,9%	0,8%	0,8%	0,5%
Annar lífeyrir.....	3,0%	3,1%	5,6%	7,6%	7,5%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

KENNITÖLUR FRJÁLSA ÁHÆTTU

	2015	2014	2013	2012	2011
Ávöxtun					
Nafnávöxtun.....	20,4%	4,2%	12,6%	9,8%	13,4%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 5 ára.....	11,9%	10,0%	12,4%	8,1%	-
Hrein raunávöxtun.....	18,0%	3,1%	8,6%	5,0%	7,7%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	8,4%	6,4%	7,1%	0,7%	-

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð.....	45,9%	32,0%	40,2%	25,3%	19,9%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð.....	42,8%	52,3%	56,5%	69,3%	77,7%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð.....	2,4%	3,3%	3,2%	3,0%	2,0%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð.....	1,3%	1,7%	0,1%	2,4%	0,4%
Bankainnstæður.....	7,6%	10,7%	0,0%	0,0%	0,0%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Eignir í íslenskum krónum.....	97,1%	98,1%	93,4%	93,0%	92,4%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	2,9%	1,9%	6,6%	7,0%	7,6%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Fjöldi

Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	73	36	10	9	9
Heildarfjöldi sjóðfélaga	120	70	25	23	22
Fjöldi lífeyrisþega	9	7	6	0	0
Fjöldi lífeyrisþega - fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	1	2	3	1	2
Meðalfjöldi lífeyrisþega	1	1	1	0	0

Hlutfallsleg skipting lífeyris

Ellilífeyrir.....	0,0%	100,0%	100,0%	-	-
Barnalífeyrir.....	0,0%	0,0%	0,0%	-	-
Makalífeyrir.....	0,0%	0,0%	0,0%	-	-
Örorkulífeyrir.....	0,0%	0,0%	0,0%	-	-
Annar lífeyrir.....	0,0%	0,0%	0,0%	-	-
	<u>0,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

KENNIÖLUR TRYGGINGAÐEILDAR

	2015	2014	2013	2012	2011
Ávöxtun					
Nafnávöxtun.....	10,5%	5,6%	9,2%	10,5%	9,0%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 5 ára.....	9,0%	8,4%	9,2%	5,6%	4,2%
Hrein raunávöxtun skv. formúlu FME.....	8,4%	4,5%	5,3%	5,7%	3,6%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	5,5%	4,8%	4,0%	(1,7%)	(3,2%)

Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt

Hrein eign umfram heildar skuldbindingar.....	5,0%	1,7%	0,2%	(0,3%)	(0,4%)
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar.....	10,3%	2,1%	0,8%	(1,6%)	(3,4%)

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð.....	22,1%	18,5%	26,1%	21,0%	18,5%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð.....	55,5%	61,0%	66,9%	65,6%	71,0%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð.....	6,9%	9,2%	4,1%	3,8%	3,3%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð.....	4,1%	2,6%	0,9%	8,9%	7,0%
Veðlán.....	4,0%	3,4%	2,0%	0,6%	0,1%
Bankainnstæður.....	7,4%	5,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Fasteign.....	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Eignir í íslenskum krónum.....	90,2%	90,3%	89,4%	89,9%	89,2%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	9,8%	9,7%	10,6%	10,1%	10,8%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Fjöldi

Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	12.900	12.191	11.758	9.826	8.240
Heildarfjöldi sjóðfélaga	40.973	38.717	37.096	35.133	31.395
Fjöldi lífeyrisþega	1.238	1.070	893	748	719
Meðalfjöldi lífeyrisþega	1.040	880	728	651	625

Hlutfallsleg skipting lífeyris

Ellilífeyrir.....	36,5%	35,3%	37,9%	35,2%	35,1%
Barnalífeyrir.....	4,0%	4,2%	3,5%	3,7%	3,8%
Makalífeyrir.....	7,3%	7,2%	7,9%	8,6%	9,5%
Örorkulífeyrir.....	52,2%	53,3%	50,7%	52,5%	51,6%
Annar lífeyrir.....	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

SUNDURLIÐANIR Á VERÐBRÉFUM

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga- deild	Samtals 31.12.2015
Verðbréf með breytilegum tekjum						
Innlend hlutdeildarskírteini						
Landsbréf - LEQ verðbréfasjóður.....	163.463	9.719	0	25.372	77.716	276.270
Stefnir Íslenski Athafnasjóðurinn I.....	5.803	200	0	7	1.001	7.011
ALDA Equity Opportunity Fund.....	182.057	9.674	0	644	55.149	247.524
Stefnir - Ríkisverðbréfasjóður langur.....	2.929.458	411.810	0	0	893.492	4.234.760
Stefnir - ÍS 15.....	8.483.263	408.682	0	42.737	4.217.458	13.152.140
Stefnir - Ríkisverðbréfasjóður millilangur.....	2.908.918	341.879	917.619	0	249.709	4.418.125
Stefnir - Lausafjársgjóður.....	668.544	110.597	237.503	1.336	512.724	1.530.704
Stefnir ÍS 5.....	2.642.134	175.026	0	0	728.439	3.545.599
Stefnir - Scandinavian Fund.....	102.471	0	0	0	0	102.471
Landsbréf, Veltubríf II.....	101.861	0	0	0	0	101.861
	18.187.972	1.467.587	1.155.122	70.096	6.735.688	27.616.465

Erlend hlutdeildarskírteini

Alþjóða Fasteignasjóðurinn.....	218.072	15.934	0	0	50.762	284.768
Arctic Ventures I / BÍ-Verðbréf.....	49	2	0	0	0	51
Artemis MASTER SPV - USD Shares.....	2.897	0	0	0	85	2.982
International Private Equity Fund II.....	341.343	11.770	0	0	58.852	411.965
JPMF USD Liquidity Fund.....	6.999	103	0	0	0	7.102
JPMorgan F Liq. Funds						
- USD Treasury Liq. Fund.....	1.138.715	62.451	12.077	477	287.814	1.501.534
Katla Fund - Scandinavian Equities.....	222.961	0	0	0	0	222.961
Katla Fund Global Value.....	1.722.749	30.819	0	171	172.108	1.925.847
Montanaro European						
Smaller Companies Fund.....	1.351.304	0	0	0	0	1.351.304
Wellington Global Equity Research A.....	1.102.836	29.330	0	112	143.668	1.275.946
Stryx World Growth USD I.....	747.751	12.568	0	74	73.148	833.541
Fidelity Funds						
- European Dynamic Growth Fund.....	1.403.865	0	0	0	0	1.403.865
Katla Manager Selection - Emerging Markets.....	604.186	0	0	0	0	604.186
JP Morgan Liq Funds - EUR Liquidity Fund.....	1.114.400	117.734	0	318	402.496	1.634.948
SSgA Europe Enhanced Equity Fund.....	373.549	0	0	0	0	373.549
SSgA North America Enhanced Equity Fund.....	9.170.668	0	0	0	0	9.170.668
SSgA Pacific Enhanced Equity Fund.....	1.536.455	0	0	0	0	1.536.455
Guggenheim Bric ETF.....	176.214	0	0	0	0	176.214
Katla Manager Selection - Global Equity EUR.....	144.705	216.996	0	1.256	1.261.029	1.623.986
SSgA World IDX EQ-I -USD.....	744.181	66.874	0	401	347.485	1.158.941
SSgA World IDX EQ-I -EUR.....	1.136.121	0	0	0	42.049	1.178.170
	23.260.020	564.581	12.077	2.809	2.839.496	26.678.983

SUNDURLIÐANIR Á VERÐBRÉFUM

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga- deild	Samtals 31.12.2015
Óskráð innlend hlutabréf						
Bakkastakkur slhf.....	162.475	12.965	0	0	78.064	253.504
Edda slhf.....	201.950	18.359	0	73	95.467	315.849
Eignarh.fél Lífeyrissj. um verðbréfaþing ehf.....	15	0	0	0	22	37
FAST-1 slhf.....	59.111	4.896	0	0	26.654	90.661
Horn II slhf.....	263.359	23.942	0	96	124.497	411.894
HSV eignarhaldsfélag slhf.....	199.764	17.378	0	87	96.450	313.679
Jarðvarmi GP ehf.....	533	0	0	0	0	533
Jarðvarmi slhf.....	905.697	36.202	0	373	370.838	1.313.110
Kjölfesta slhf kt. 670612-0310.....	114.959	9.632	0	57	53.825	178.473
Loðnuvinnslan hf.....	203	0	0	0	74	277
SF V slhf.....	367.466	23.346	0	233	145.913	536.958
SF VI slhf.....	496.821	18.569	0	826	142.361	658.577
SÍA II GP hf.....	205	14	0	0	81	300
SÍA II slhf.....	391.963	27.560	0	255	154.131	573.909
Skinney - Þinganes hf.....	5.308	0	0	0	542	5.850
SRE 1 slhf.....	249.935	19.142	0	103	107.672	376.852
SRE II GP hf.....	357	29	0	0	162	548
SRE II slhf.....	762.055	62.374	0	312	344.772	1.169.513
SRE I GP ehf.....	460	35	0	0	198	693
Stoðir hf.....	36.145	0	0	0	0	36.145
Veðskuld II slhf.....	164.749	21.258	58.459	80	111.604	356.150
Innviðir fjárfestingar slhf.....	25.000	2.000	0	50	12.500	39.550
ALDA Credit Fund slhf.....	43.000	6.000	16.000	0	35.000	100.000
Glitnir HoldCo ehf. A-hlutir.....	413	49	0	0	79	541
	4.451.943	303.750	74.459	2.545	1.900.906	6.733.603
Óskráð erlend hlutabréf						
BankNordik P/F.....	500.880	31.338	0	2.495	181.085	715.798
Skráð innlend hlutabréf						
Eik fasteignafélag hf.....	97.976	5.478	0	0	42.040	145.494
Hagar hf.....	82.835	4.614	0	0	35.526	122.975
Icelandair Group hf.....	898.991	52.215	0	4.638	420.516	1.376.360
Reitir fasteignafélag hf.....	1.097.498	99.833	0	1.468	543.868	1.742.667
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.....	1.236.506	54.670	0	940	330.913	1.623.029
Skipti hf.....	504.616	51.757	0	0	113.022	669.395
Vátryggingafélag Íslands.....	401.300	24.233	0	1.372	197.138	624.043
Tryggingamiðstöðin hf.....	83.453	4.664	0	325	35.245	123.687
Össur hf.....	116.375	6.650	0	0	50.350	173.375
Marel hf.....	451.991	25.097	0	2.789	193.927	673.804
Eimskip Ísland ehf.....	57.698	3.297	0	0	24.963	85.958
	5.029.239	332.508	0	11.532	1.987.508	7.360.787
Verðbréf með breytilegum tekjum samtals	51.430.054	2.699.764	1.241.658	89.477	13.644.683	69.105.636

SUNDURLIÐANIR Á VERÐBRÉFUM

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga- deild	Samtals 31.12.2015
Verðbréf með föstum tekjum						
Íbúðabréf	22.279.150	3.154.654	8.225.152	67.019	18.547.338	52.273.313
Óverðtryggð ríkisbréf	390.012	363.845	1.381.215	7.297	709.757	2.852.126
Ríkisskuldabréf erlend	24.642	0	0	0	0	24.642
Skuldabréf fjárfestingalánasjóða	161.541	20.208	61.735	201	118.879	362.564
Skuldabréf fjármálastofnana	2.472.945	730.050	1.578.932	0	2.283.838	7.065.765
Skuldabréf fjármálastofnana erlend	13.696	0	0	0	0	13.696
Skuldabréf fyrirtækja	8.478.738	905.568	1.690.598	5.118	4.659.473	15.739.495
Skuldabréf sveitarfélaga	152.360	25.870	85.729	53	177.335	441.347
Verðtryggð ríkisbréf	1.858.763	342.815	1.319.788	1.751	1.562.727	5.085.844
Víxlar fjármálastofnana	0	0	5.735	0	0	5.735
Önnur verðbréf - útgáfa af Íbúðalánasjóði	189.208	4.203	6.480	0	6.765	206.656
	<u>36.021.055</u>	<u>5.547.213</u>	<u>14.355.364</u>	<u>81.439</u>	<u>28.066.112</u>	<u>84.071.183</u>

Íbúðabréf

Íbúðabréf 04/1 3.75% 15.02.2024	2.861.666	1.140.922	7.344.419	32.963	660.595	12.040.565
Íbúðabréf 04/2 3.75% 15.04.2034	6.140.075	695.472	833.326	12.723	4.060.869	11.742.465
Íbúðabréf 04/3 3.75% 15.06.2044	13.277.409	1.318.260	47.407	21.333	13.825.874	28.490.283
	<u>22.279.150</u>	<u>3.154.654</u>	<u>8.225.152</u>	<u>67.019</u>	<u>18.547.338</u>	<u>52.273.313</u>

SUNDURLIÐANIR Á VERÐBRÉFUM

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga- deild	Samtals 31.12.2015
Skuldabréf fyrirtækja og fjármálastofnana						
Skuldabréf fyrirtækja						
Atvinnuhúsnæði	0	0	0	0	2.981	2.981
FAST-1 slhf.	72.179	5.978	0	0	32.517	110.674
Foss Fasteignafélag slhf.	83.255	10.407	20.814	0	50.574	165.050
Hótel Borg 15.5.2044	136.667	11.186	0	56	61.465	209.374
HS veitur hf 3,75% 15.06.2033	185.977	13.776	55.104	0	93.366	348.223
Icelandair Group hf	126.373	17.233	40.209	0	79.707	263.522
Kaupthing Bank 5,75% 04.10.2011	56.996	0	0	0	0	56.996
Kaupthing Bank hf. Float 01.12.2009	52.190	4.666	0	0	15.669	72.525
Kaupthing Bank hf. Float 15.01.2010	114.732	0	0	0	7.337	122.069
KLS fagfjárfestasjóður 4,2% 20.02.2043	314.081	37.980	105.685	165	192.702	650.613
Landsnet hf. 15.04.2034	446.747	48.297	132.817	0	264.126	891.987
Landsvirkjun 3,5% 21.3.2020	226.370	75.457	490.469	0	374.268	1.166.564
Landsvirkjun 4,45% 15.08.2023	1.167.431	98.935	138.509	0	552.012	1.956.887
OFAN VÍ sjóður 4,2% 7.12.41	55.217	5.456	17.269	0	31.539	109.481
REG 1 fagfjárfestasj Borgartún						
3,7% 18.10.2022 VED	551.673	67.017	187.445	305	355.972	1.162.412
Sparisjóður Hafnarfjarðar 5% 15.07.2011	298	0	0	0	0	298
Sparisjóður Kópavogs 4,25% 15.05.2015	472	189	0	0	0	661
Spölur ehf 05 1 3,75% 30.09.2018	89.187	0	46.532	0	14.898	150.617
SRE fjármögnun 1, fagfjárfsj, 4,2% 15.11.2037	128.195	10.493	0	52	56.248	194.988
SRE fjármögnun 2, fagfjárfsj, 4,2% 15.11.2037	153.833	12.591	0	63	67.497	233.984
Bakkastakkur slhf	511.480	40.951	0	0	238.672	791.103
Hótel Borg 15.11.2044	20.627	1.688	0	8	9.279	31.602
Reitir fasteignafélag hf.	1.444.930	130.299	0	2.009	688.107	2.265.345
Kísill III slhf. 10% 31.3.2025	348.619	30.315	0	0	181.647	560.581
Tryggingamiðstöðinn hf 15.05.2045	81.926	20.482	40.963	0	121.546	264.917
Hótel Borg 15.05.2045	18.908	1.548	0	8	8.501	28.965
REG 2 Smáralind, fagfjárfsj, 3,86% 14.12.2020	0	75.421	189.869	2.368	70.014	337.672
Klakkí Composition Debt						
Agreement 31.12.2020	148	0	663	0	195	1.006
Ármúli lánasjóður breytilegir 05.07.2018	139.568	17.545	48.428	0	106.312	311.853
Hótel Borg 15.05.2045	3.409	279	0	1	1.541	5.230
Naustavör ehf. 05.10.2045	101.262	10.126	30.379	0	81.048	222.815
Eik fasteignafélag hf. 4,3% 15.10.2042 VED	101.648	12.318	34.382	0	63.210	211.558
Landsvirkjun 4,9% 01.09.2021	1.423.707	105.460	0	0	617.418	2.146.585
Lýsing hf breytilegir vxt 15.11.2020	159.258	19.907	59.722	0	118.933	357.820
REG 1 fagfjárfestasj Borgartún	151.096	18.355	51.339	83	98.194	319.067
Glitnir Holdco ehf 0% 2030	10.279	1.213	0	0	1.978	13.470
Skuldabréf fyrirtækja samtals	8.478.738	905.568	1.690.598	5.118	4.659.473	15.739.495

SUNDURLIÐANIR Á VERÐBRÉFUM

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga- deild	Samtals 31.12.2015
Skuldabréf fjármálastofnana						
Íslandsbanki 2,84% 7.3.2019 (>2022)	33.312	11.104	99.936	0	22.357	166.709
Íslandsbanki 3,45% 7.3.2024 (>2027)	184.018	23.002	0	0	158.623	365.643
Íslandsbanki 3,4699% 23.6.2020 (>2023)	0	20.787	249.449	0	61.711	331.947
Íslandsbanki 3,5%	168.202	44.854	280.337	0	100.718	594.111
Landsbanki Íslands 05.11.2008	0	0	5.735	0	0	5.735
Landsbanki Íslands 1 fl 1997 15.02.2022	18.392	0	0	0	10.345	28.737
Landsbanki Íslands floating 25.08.2009	13.696	0	0	0	0	13.696
Lánasjóður sveitarfélaga 4,08% 01.09.2019	0	5.089	0	0	19.736	24.825
Nordic Investment Bank 4,75 01/08/17	0	0	40.104	0	0	40.104
Arion banki Covered Bonds 3,75% 10.07.2048 ...	240.788	16.914	0	0	52.076	309.778
Arion banki Covered Bonds 3,6% 21.02.2034	102.630	20.526	41.052	0	80.602	244.810
Arion banki Covered Bonds 3,5% 16.12.2021 (2024)	62.869	83.826	125.739	0	20.302	292.736
Arion banki Covered Bonds 3,5% 16.12.2029 (2032)	86.092	21.523	21.523	0	226.763	355.901
Arion banki Covered Bonds 2,5% 12.07.2019	0	41.302	82.604	0	0	123.906
Íslandsbanki 3,372% 7.5.2026 (>2029)	20.889	41.778	0	0	205.010	267.677
Landsbanki Íslands 3% 17.9.2022(>2025)	0	41.007	41.007	0	182.046	264.060
Arion banki hf 19.02.2016	138.890	19.841	59.524	0	0	218.255
Íslandsbanki 12.02.2016	19.872	0	19.872	0	19.849	59.593
Íslandsbanki 21.03.2016	157.834	19.729	19.729	0	98.565	295.857
Arion banki hf 21.03.2016	98.668	19.734	19.733	0	78.847	216.982
Landsbanki Íslands 10.03.2016	276.801	59.315	79.086	0	237.050	652.252
Arion banki Covered Bonds 6,50% 2.9.2022 (2025)	0	61.123	122.247	0	0	183.370
Íslandsbanki 2,98% 04.09.2022	40.249	80.499	100.623	0	160.788	382.159
Íslandsbanki 15.04.2016	451.842	58.936	78.581	0	274.711	864.070
Arion banki hf 20.04.2016	98.094	19.619	19.619	0	78.442	215.774
Landsbanki Íslands 10.05.2016	195.417	19.542	78.167	0	156.303	449.429
Íslandsbanki 20.05.2016	78.086	0	0	0	38.994	117.080
Skuldabréf fjármálastofnana samtals	<u>2.486.641</u>	<u>730.050</u>	<u>1.584.667</u>	<u>0</u>	<u>2.283.838</u>	<u>7.085.196</u>
Skuldabréf fyrirtækja og fjármálastofnana samtals						
	<u>10.965.379</u>	<u>1.635.618</u>	<u>3.275.265</u>	<u>5.118</u>	<u>6.943.311</u>	<u>22.824.691</u>

ÁVÖXTUN EIGNASAFNA ÁRIÐ 2015

	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Trygginga- deild
Innlán í bönkum og sparisjóðum.....	2,3%	1,6%	1,7%	2,4%	2,0%
Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs.....	7,4%	6,3%	5,0%	6,0%	3,8%
Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga.....	8,7%	11,9%	14,1%	5,3%	6,8%
Skuldabréf og víxlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana.....	3,5%	3,6%	3,4%	-	2,3%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf.....	3,6%	3,5%	3,3%	-	3,5%
Hlutabréf.....	13,9%	20,3%	25,7%	38,0%	22,1%
Hlutir og hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	53,7%	59,0%	-	52,9%	78,2%
Önnur verðbréf.....	7,0%	7,8%	6,4%	5,4%	3,8%
p.a. gengisbundin verðbréf.....	2,3%	1,3%	4,2%	-4,0%	1,3%

Ávöxtun eignasafna er reiknuð í samræmi við formúlu Fjármálaeftirlitsins sem er að finna í reglum um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Ávöxtunin er reiknuð sem hlutfall fjárfestingartekna eignasafna, að frádregnum öllum kostnaði, af meðalstöðu eignasafnanna í byrjun og lok árs. Viðskipti með tiltekin eignasöfn geta leitt til þess að útreiknuð ávöxtun viðkomandi eignasafna verði óeðlilega há eða lág.

FJÁRFESTINGARSTEFNA FRJÁLSA LÍFEYRISSJÓÐSINS 2016 (ÚTDRÁTTUR)

Forsendur fjárfestingarstefnu

Eignir Frjálsa lífeyrissjóðsins skulu ávaxtaðar í samræmi við lög, einkum 36. gr. og 36. gr. a. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, 7. gr. samþykpta Frjálsa lífeyrissjóðsins og samkvæmt nánari reglugerð fjármála- og efnahagsráðuneytisins. Frjálsi lífeyrissjóðurinn skiptist í fjórar fjárfestingarleiðir innan séreignardeildar annars vegar og tryggingadeild hins vegar.

Umfjöllun um réttindakerfi

Tryggingadeildin er með eina fjárfestingarleið og tekur við lágmarksiðgjöldum sbr. 2 gr. laga nr. 129/1997. Sjóðfélagar lífeyrissjóðsins eiga val um þrjár leiðir sem uppfylla skilyrði laga um lágmarkstryggingavernd. Í Frjálsu leiðinni er öll lágmarkstryggingarvernd tryggð úr tryggingadeild sjóðsins, en í Erfanlegu leiðinni er hluti réttinda veittur sem bundinn séreignarsparnaður þar sem útborgunum eru settar þrengri skorður en gildir um viðbótarsparnað. Almennur ellilífeyrisaldur er 70 ára, en sjóðfélaga er heimilt að flýta töku lágmarksréttinda um allt að 10 ár og fresta töku þeirra um allt að 5 ár. Í Tryggingaleiðinni rennur allt 12% lágmarksiðgjaldið í tryggingadeild, viðmiðunarellilífeyrisaldur er 67 ára og hægt er að flýta töku ellilífeyris um allt að 7 ár og fresta um allt að 5 ár. Iðgjöld til samtryggingadeildar eru 7,4% í Frjálsu leiðinni en 3,1% í Erfanlegu leiðinni. Lágmarksiðgjöld til sjóðsins eru 12% af iðgjaldsstofni.

Í séreignardeild eru fjórar mismunandi fjárfestingarleiðir sem taka við séreignarsparnaði. Fjárfestingarleiðirnar taka bæði við bundinni séreign og frjálsri séreign.

Í samræmi við það sem að ofan greinir skal skipting verðbréfaeigna Frjálsa lífeyrissjóðsins í grófum dráttum miðuð við þau eignamörk sem tilgreind eru hér í töflunni að neðan. Eignaskipting getur farið tímabundið út fyrir tilgreind mörk, m.a. vegna skyndilegra breytinga á markaðsgengi verðbréfa. Skal þá leitast við að lagfæra hlutföll í eignasamsetningu eins fljótt og mögulegt er.

Flokkar verðbréfa	Frjálsi Áhætta		Frjálsi 1		Frjálsi 2		Frjálsi 3		Tryggingadeild	
	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk
Innlán í bönkum og sparissjóðum	5%	0-25%	5%	0-20%	5%	0-20%	20%	0-35%	5%	0-20%
Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	36%	20-100%	35%	20-100%	50%	30-100%	55%	30-100%	50%	30-100%
Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	2%	0-10%	2%	0-10%	3%	0-10%	5%	0-10%	3%	0-10%
Skuldabréf og vixlar banka, sparissjóða og annarra lánastofnana	2%	0-10%	3%	0-15%	10%	0-20%	15%	0-30%	5%	0-15%
Fasteignaveðtryggt skuldabréf	0%	0-5%	2%	0-10%	0%	0-5%	0%	0-5%	3%	0-10%
Hlutabréf	45%	0-70%	40%	0-60%	15%	0-25%	0%	0-1%	20%	0-35%
Hlutir eða hlutdeildarskirt. annarra sjóða um sameiginl. fjárfest.	5%	0-10%	5%	0-10%	5%	0-10%	0%	0-1%	5%	0-10%
Önnur verðbréf	5%	0-40%	8%	0-40%	12%	0-30%	5%	0-30%	9%	0-40%
Fjárfesting í íbúðarhúsnæði	0%	0-1%	0%	0-1%	0%	0-1%	0%	0-1%	0%	0-1%
Samtals	100%		100%		100%		100%		100%	

	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk
Hlutabréf	45%	0-70%	40%	0-60%	15%	0-25%	0%	0-1%	20%	0-35%
Skráð innlend hlutabréf	35%	0-50%	11%	0-25%	6%	0-15%	0%	0-1%	10%	0-25%
Óskráð innlend hlutabréf	5%	0-20%	4%	0-15%	4%	0-15%	0%	0-1%	4%	0-15%
Erlend hlutabréf	5%	0-30%	25%	0-45%	5%	0-20%	0%	0-1%	6%	0-20%

	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk	Markmið	Vikmörk
Önnur verðbréf	5%	0-40%	8%	0-40%	12%	0-30%	5%	0-30%	9%	0-40%
Skuldabréf fyrirtækja	2%	0-15%	4%	0-15%	5%	0-15%	2%	0-15%	4%	0-15%
Erlend skuldabréf	2%	0-30%	3%	0-40%	4%	0-20%	1%	0-5%	3%	0-20%
Annað	1%	0-15%	1%	0-15%	3%	0-15%	2%	0-15%	2%	0-15%

Fjárfestingarstefnan er endurskoðuð a.m.k. árlega og getur hún breyst skv. ákvörðun stjórnar að undangenginni tilkynningu til Fjármálaeftirlitsins.

Stjórnarhættir Frjálsa lífeyrissjóðsins 2015

Með stjórnarháttayfirlýsingu þessari eru uppfylltar þær kröfur sem koma fram í 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015.

Frjálsi lífeyrissjóðurinn leggur áherslu á góða stjórnarhætti og hefur til hliðsjónar Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem eru gefnar út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Sjóðurinn vísar þó að hluta til frá leiðbeiningunum, einkum þar sem efnistöð eiga ekki við um lífeyrissjóði. Má þar helst nefna atriði sem varða hluthafafundi og hluthafa, starfskjarastefnu, starfskjaranefnd, tilnefningarnefnd og sérstaka stefnu um samfélagslega ábyrgð. Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja er hægt að nálgast á www.leidbeiningar.is.

Frjálsi lífeyrissjóðurinn starfar á grundvelli laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og samþykka sjóðsins. Lög og reglur sem varða starfsemi lífeyrissjóða er hægt að nálgast á heimasíðu Fjármálaeftirlitsins, www.fme.is.

Í samþykktum sjóðsins kemur fram að Arion banki hf. skal annast daglegan rekstur sjóðsins samkvæmt rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins og bankinn gera þar að lútandi. Til viðbótar kemur fram í starfsreglum stjórnar að rekstraraðili sjóðsins tilnefnir einn af starfsmönnum sínum til að hafa með höndum starf framkvæmdastjóra sjóðsins. Tilnefning framkvæmdastjóra sjóðsins er háð samþykki stjórnar sjóðsins, sem skal setja honum starfsreglur. Í starfsreglum skulu, m.a. koma fram reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar um rekstur, iðgjöld, réttindaávinning og ráðstöfun eigna sjóðsins. Framkvæmdastjóri sjóðsins er Arnaldur Loftsson. Til staðar eru starfsreglur fyrir framkvæmdastjóra.

Stjórn sjóðsins hefur skilgreint skipulag innra eftirlits þar sem meginatriði innra eftirlits sjóðsins koma fram, sbr. 8. tl. 29. gr. laga nr. 129/1997. Innri endurskoðandi sjóðsins er Arion banki hf. og ytri endurskoðandi er Deloitte ehf.

Stjórn sjóðsins hefur mótað áhættustefnu í samræmi við leiðbeinandi tilmæli Fjármálaeftirlitsins. Í áhættustefnunni er fjallað um áhættuþætti í rekstri sjóðsins, s.s. markaðsáhættu, gjaldmiðlaáhættu og mótaðilaáhættu. Áhættustýring Arion banka hf. gefur út áhættuskýrslur fyrir sjóðinn sem eru lagðar fyrir stjórn á hverjum stjórnarfundum. Markmiðið með skýrslunum er að stjórn og þeir sem starfa við rekstur og eignastýringu sjóðsins séu meðvitaðir um áhættu sjóðsins og gefist þannig betri kostur á því að bregðast við ef áhætta fer út fyrir ásættanleg mörk. Jafnframt hefur Áhættustýring Arion banka hf. umsjón með framkvæmd rekstraráhættumats þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt og áhrif þeirra kannaðir. Í kjölfarið er ákveðið hvaða áhættuþáttum skuli stýrt og með hvaða hætti. Í rekstraráhættumatinu er meðal annars litið til starfsmannaáhættu, hættu á sviksemi, orðsporsáhættu, upplýsingatækniahættu og áhættu tengda verkferlum.

Stjórn sjóðsins samanstendur af sjö stjórnarmönnum og fjórum varamönnum. Þrír stjórnarmenn eru skipaðir af stjórn Arion banka hf. og fjórir stjórnarmenn kosnir á ársfundi sjóðfélaga til tveggja ára í senn. Arion banki hf. skipar tvo varamenn og tveir varamenn eru kjörnir á ársfundi sjóðfélaga til eins árs í senn. Aðalmenn í stjórn sjóðsins eru Ásgeir Thoroddsen, stjórnarformaður, Ásdís Eva Hannesdóttir, varaformaður, Anna Sigríður Halldórsdóttir, Elías Jónatansson, Elín Þórðardóttir, Jón G. Kristjánsson og Magnús Pálmi Skúlason. Stjórn hefur metið óhæði stjórnarmanna í samræmi við Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja og er það niðurstaða stjórnar að allir stjórnarmenn teljast vera óháðir gagnvart bæði sjóðnum og Arion banka hf.. Stjórn skal sjá um að skipulag sjóðsins og starfsemi séu jafnan í góðu horfi og í samræmi við lög og reglur sem gilda um sjóðinn. Hlutverk stjórnar er skilgreint í samþykktum og starfsreglum stjórnar. Auk þess hefur stjórn sjóðsins lögbundnu hlutverki að gegna. Starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á heimasíðu sjóðsins. Stjórn sjóðsins hélt 14 stjórnarfundum á árinu 2015. Stjórn hefur skipað endurskoðunarnefnd og eru nefndarmenn Elín Þórðardóttir, formaður, Ásdís Eva Hannesdóttir og Anna Sigríður Halldórsdóttir. Stjórn hefur sett nefndinni starfsreglur þar sem kemur m.a. fram markmið, heimildir, skipulag, fundarstörf, hlutverk og ábyrgð. Endurskoðunarnefnd hélt 10 fundum á árinu 2015. Starfsreglur endurskoðunarnefndar eru aðgengilegar á heimasíðu sjóðsins.

Stjórn framkvæmdi árangursmat vegna ársins 2015 með aðstoð ráðgjafa þar sem m.a. var lagt mat á störf og verkefni stjórnar, stjórnarformanns, framkvæmdastjóra, rekstraraðila og endurskoðunarnefndar.